

**TRADE AND INVESTMENT**

**Treaty Between the  
UNITED STATES OF AMERICA  
and SRI LANKA**

Signed at Colombo September 20, 1991

*with*

Annex and Protocol and  
Exchange of Letters



NOTE BY THE DEPARTMENT OF STATE

Pursuant to Public Law 89—497, approved July 8, 1966  
(80 Stat. 271; 1 U.S.C. 113)—

“ . . .the Treaties and Other International Acts Series issued under the authority of the Secretary of State shall be competent evidence . . . of the treaties, international agreements other than treaties, and proclamations by the President of such treaties and international agreements other than treaties, as the case may be, therein contained, in all the courts of law and equity and of maritime jurisdiction, and in all the tribunals and public offices of the United States, and of the several States, without any further proof or authentication thereof.”

## **SRI LANKA**

### **Trade and Investment**

*Treaty signed at Colombo September 20, 1991,  
with annex and protocol and exchange of letters;  
Transmitted by the President of the United States of America  
to the Senate March 24, 1992 (Treaty Doc. 102-25,  
102d Congress, 2d Session);  
Reported favorably by the Senate Committee on Foreign Relations  
August 6, 1992 (Senate Executive Report No. 102-46,  
102d Congress, 2d Session);  
Advice and consent to ratification by the Senate  
August 11, 1992;  
Ratified by the President October 13, 1992;  
Ratified by Sri Lanka February 5, 1993;  
Ratifications exchanged at Washington April 1, 1993;  
Entered into force May 1, 1993.*

TREATY BETWEEN  
THE UNITED STATES OF AMERICA  
AND THE DEMOCRATIC SOCIALIST REPUBLIC OF SRI LANKA  
CONCERNING  
THE ENCOURAGEMENT AND  
RECIPROCAL PROTECTION OF INVESTMENT

The United States of America and the Democratic Socialist Republic of Sri Lanka (hereinafter the "Parties");

Desiring to promote greater economic cooperation between them, with respect to investment by nationals and companies of one Party in the territory of the other Party;

Recognizing that agreement upon the treatment to be accorded such investment will stimulate the flow of private capital and the economic development of the Parties;

Agreeing that fair and equitable treatment of investment is desirable in order to maintain a stable framework for investment and maximum effective utilization of economic resources;

Recognizing that the development of economic and business ties can contribute to the well-being of workers in both Parties and promote respect for internationally recognized worker rights; and

Having resolved to conclude a Treaty concerning the encouragement and reciprocal protection of investment;

Have agreed as follows:

ARTICLE I

1. For the purposes of this Treaty,

(a) "investment" means every kind of investment in the territory of one Party owned or controlled directly or indirectly by nationals or companies of the other Party, such as equity, debt, and service and investment contracts; and includes:

- (i) tangible and intangible property, including rights such as mortgages, liens and pledges;
- (ii) a company or shares of stock or other interests in a company or interests in the assets thereof;
- (iii) a claim to money or a claim to performance having economic value, and associated with an investment;
- (iv) intellectual property which includes, inter alia, rights relating to:
  - literary and artistic works, including sound recordings,
  - patentable inventions in all fields of human endeavor,

industrial designs,  
semiconductor mask works,  
trade secrets, know-how, and confidential  
business information, and  
trademarks, service marks, and trade names;  
and

(v) any right conferred by law or contract, and  
any licenses and permits pursuant to law;

(b) "company" of a Party means any kind of  
corporation, company, association, partnership, or other  
organization, legally constituted under the laws and  
regulations of a Party or a political subdivision thereof  
whether or not organized for pecuniary gain, or privately or  
governmentally owned or controlled;

(c) "national" of a Party means a natural person who is  
a national of a Party under its applicable law;

(d) "return" means an amount derived from or associated  
with an investment, including profit; dividend; interest;  
capital gain; royalty payment; management, technical assistance  
or other fee; or returns in kind;

(e) "associated activities" include the organization,  
control, operation, maintenance and disposition of companies,  
branches, agencies, offices, factories or other facilities for

the conduct of business; the making, performance and enforcement of contracts; the acquisition, use, protection and disposition of property of all kinds including intellectual property rights; the borrowing of funds; the purchase, issuance, and sale of equity shares and other securities; and the purchase of foreign exchange for imports.

2. Each Party reserves the right to deny to any company the advantages of this Treaty if nationals of any third country control such company and, in the case of a company of the other Party, that company has no substantial business activities in the territory of the other Party or is controlled by nationals of a third country with which the denying Party does not maintain normal economic relations.

3. Any alteration of the form in which assets are invested or reinvested undertaken in accordance with the laws of the Party concerned, provided that the application of such laws does not impair any rights under this Treaty, shall not affect their character as an investment.

ARTICLE II

1. Each Party shall permit and treat investment, and activities associated therewith, on a basis no less favorable than that accorded in like situations to investment or associated activities of its own nationals or companies, or of nationals or companies of any third country, whichever is the most favorable, subject to the right of each Party to make or maintain exceptions falling within one of the sectors or matters listed in the Annex to this Treaty. Each Party agrees to notify the other Party before or on the date of entry into force of this Treaty of all such laws and regulations of which it is aware concerning the sectors or matters listed in the Annex. Moreover, each Party agrees to notify the other of any future exception with respect to the sectors or matters listed in the Annex, and to limit such exceptions to a minimum. Any future exception by either Party shall not apply to investment existing in that sector or matter at the time the exception becomes effective. The treatment accorded pursuant to any exceptions shall, unless specified otherwise in the Annex, be not less favorable than that accorded in like situations to investments and associated activities of nationals or companies of any third country.



2. (a) Investment shall at all times be accorded fair and equitable treatment, shall enjoy full protection and security and shall in no case be accorded treatment less than that required by international law.

(b) Neither Party shall in any way impair by arbitrary and discriminatory measures the management, operation, maintenance, use, enjoyment, acquisition, expansion, or disposal of investments. For purposes of dispute resolution under Articles VI and VII, a measure may be arbitrary and discriminatory notwithstanding the fact that a party has had or has exercised the opportunity to review such measure through recourse to local remedies.

(c) Investment shall be governed by the laws in force in the territory of the Party in which such investment is made, except as provided otherwise by this Treaty.

(d) Each Party shall observe any obligation it may have entered into with regard to investments.

3. Subject to the laws relating to the entry and sojourn of aliens, nationals of either Party shall be permitted to enter and to remain in the territory of the other Party for the purpose of establishing, developing, administering or advising on the operation of an investment to which they, or a company of the first Party that employs them, have committed or are in the process of committing a substantial amount of capital or other resources.

4. Companies which are legally constituted under the applicable laws or regulations of one Party, and which are investments, shall be permitted to engage top managerial personnel of their choice, regardless of nationality.

5. Neither Party shall impose performance requirements as a condition of establishment, expansion or maintenance of investments, which require or enforce commitments to export goods produced, or which specify that goods or services must be purchased locally, or which impose any other similar requirements.

6. Each Party shall provide effective means of asserting claims and enforcing rights with respect to investment, investment agreements, and investment authorizations.

7. Each Party shall make public all laws, regulations, administrative practices and procedures, and adjudicatory decisions having general application that pertain to or affect investments.

8. The treatment accorded by the United States of America to investments and associated activities of nationals and companies of Sri Lanka under the provisions of this Article shall in any State, Territory or possession of the United States of America be no less favorable than the treatment accorded therein to investments and associated activities of nationals of the United States of America resident in, and companies legally constituted under the laws and regulations of other States, Territories or possessions of the United States of America.

9. The most favored nation provisions of this Article shall not apply to advantages accorded by either Party to nationals or companies of any third country by virtue of:

(a) that Party's binding obligations that derive from full membership in a free trade area or customs union; or

(b) that Party's binding obligations under any multilateral international agreement under the framework of the General Agreement on Tariffs and Trade that enters into force subsequent to the signature of this Agreement.

ARTICLE III

1. Investments shall not be expropriated or nationalized either directly or indirectly through measures tantamount to expropriation or nationalization ("expropriation") except for a public purpose; in a nondiscriminatory manner; upon payment of prompt, adequate and effective compensation; and in accordance with due process of law and the general principles of treatment provided for in Article II(2). Compensation shall be equivalent to the fair market value of the expropriated investment immediately before the expropriatory action was taken or became known, whichever is earlier; be paid without delay; include interest at a commercial rate from the date of expropriation; be fully realizable; and be freely transferable at the prevailing market rate of exchange on the date of expropriation.

2. A national or company of either Party that asserts that all or part of its investment has been expropriated shall have a right to prompt review by the appropriate judicial or administrative authorities of the other Party to determine whether any such expropriation has occurred and, if so, whether such expropriation, and any compensation therefor, conforms to the principles of international law.

3. Nationals or companies of either Party whose investments suffer losses in the territory of the other Party owing to war or other armed conflict, revolution, state of national emergency, insurrection, civil disturbance or other similar events shall be accorded treatment by such other Party no less favorable than that accorded to its own nationals or companies or to nationals or companies of any third country, whichever is the most favorable treatment, as regards any measures it adopts in relation to such losses.

#### ARTICLE IV

1. Each Party shall permit all transfers related to an investment to be made freely and without delay into and out of its territory. Such transfers include: (a) returns; (b) compensation pursuant to Article III; (c) payments arising out of an investment dispute; (d) payments made under a contract, including amortization of principal and accrued interest payments made pursuant to a loan agreement; (e) proceeds from the sale or liquidation of all or any part of an investment; and (f) additional contributions to capital for the maintenance or development of an investment.

2. Except as provided in Article III paragraph 1, transfers shall be made in a freely usable currency at the prevailing market rate of exchange on the date of transfer with respect to spot transactions in the currency to be transferred.

3. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, either Party may maintain laws and regulations (a) requiring reports of currency transfer; and (b) imposing income taxes by such means as a withholding tax applicable to dividends or other transfers. Furthermore, either Party may protect the rights of creditors, or ensure the satisfaction of judgments in adjudicatory proceedings, through the equitable, nondiscriminatory and good faith application of its law.

#### ARTICLE V

The Parties agree to consult promptly, on the request of either, to resolve any disputes in connection with the Treaty, or to discuss any matter relating to the interpretation or application of the Treaty.

ARTICLE VI

1. For the purposes of this Article, an investment dispute is defined as a dispute involving (a) the interpretation or application of an investment agreement between a Party and a national or company of the other Party; (b) the interpretation or application of any investment authorization granted by a Party's foreign investment authority to such national or company; or (c) an alleged breach of any right conferred or created by this Treaty with respect to an investment.

2. In the event of an investment dispute between a Party and a national or company of the other Party, the parties to the dispute shall initially seek to resolve the dispute by consultation and negotiation, which may include the use of non-binding, third party procedures. Subject to Paragraph 3 of this Article, if the dispute cannot be resolved through consultation and negotiation, the dispute shall be submitted for settlement in accordance with previously agreed, applicable dispute-settlement procedures; any dispute-settlement procedures including those relating to expropriation and specified in the investment agreement shall remain binding and shall be enforceable in accordance with the terms of the investment agreement, relevant provisions of domestic laws, and applicable international agreements regarding enforcement of arbitral awards.

3. (a) The national or company concerned may choose to consent in writing to the submission of the dispute to the International Centre for the Settlement of Investment Disputes ("Centre") or to ad hoc arbitration applying the rules of the Centre, for the settlement by conciliation or binding arbitration, at any time after six months from the date upon which the dispute arose. Once the national or company concerned has so consented, either party to the dispute may institute such proceedings provided:

- (i) the dispute has not been submitted by the national or company for resolution in accordance with any applicable previously agreed dispute settlement procedures; and
- (ii) the national or company concerned has not brought the dispute before the courts of justice or administrative tribunals or agencies of competent jurisdiction of the Party that is a party to the dispute.

If the parties disagree over whether conciliation or binding arbitration is the more appropriate procedure to be employed, the opinion of the national or company concerned shall prevail.



(b) Each Party hereby consents to the submission of an investment dispute to the Centre for settlement by conciliation or binding arbitration, or, in the event the Centre is not available, to the submission of the dispute to ad hoc arbitration applying the rules of the Centre.

(c) Conciliation or binding arbitration of such disputes shall be done applying the provisions of the Convention on the Settlement of Investment Disputes Between States and Nationals of Other States done at Washington, March 18, 1965 ("Convention") and the Regulations and Rules of the Centre.

4. In any proceeding involving an investment dispute, a Party shall not assert, as a defense, counter-claim, right of set-off or otherwise, that the national or company concerned has received or will receive, pursuant to an insurance or guarantee contract, indemnification or other compensation for all or part of its alleged damages.

5. For the purposes of this Article, any company legally constituted under the applicable laws and regulations of either Party or a political subdivision thereof but that, immediately before the occurrence of the event or events giving rise to the dispute, was an investment of nationals or companies of the other Party, shall, in accordance with Article 25 (2) (b) of the Convention, be treated as a national or company of such other Party.

ARTICLE VII

1. Any dispute between the Parties concerning the interpretation or application of the Treaty which is not resolved through consultations or other diplomatic channels, shall be submitted, upon the request of either Party, to an arbitral tribunal for binding decision in accordance with the applicable rules of international law. In the absence of an agreement by the Parties to the contrary, the arbitration rules of the United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL), except to the extent modified by the Parties or by the arbitrators, shall govern.

2. Within two months of receipt of a request, each Party shall appoint an arbitrator. The two arbitrators shall select a third arbitrator as Chairman, who is a national of a third State. The UNCITRAL Rules for appointing members of three member panels shall apply mutatis mutandis to the appointment of the arbitral panel except that the appointing authority referenced in those rules shall be the Secretary General of the Centre.

3. Unless otherwise agreed, all submissions shall be made and all hearings shall be completed within six months of the date of selection of the third arbitrator, and the Tribunal shall render its decisions within two months of the date of the final submissions or the date of the closing of the hearings, whichever is later.

4. Expenses incurred by the Chairman, the other arbitrators, and other costs of the proceedings shall be paid for equally by the Parties. The Tribunal may, however, at its discretion, direct that a higher proportion of the costs be paid by one of the Parties.

#### ARTICLE VIII

The provisions of Article VI and VII shall not apply to a dispute arising (a) under the export credit, guarantee or insurance programs of the Export-Import Bank of the United States, or (b) under other official credit, guarantee or insurance arrangements pursuant to which the Parties have agreed to other means of settling disputes.

ARTICLE IX

This Treaty shall not derogate from:

- (a) laws and regulations, administrative practices or procedures, or administrative or adjudicatory decisions of either Party;
- (b) international legal obligations; or
- (c) obligations assumed by either Party, including those contained in an investment agreement or an investment authorization,

that entitle investments or associated activities to treatment more favorable than that accorded by this Treaty in like situations.

ARTICLE X

1. This Treaty shall not preclude the application by either Party of measures necessary for the maintenance of public order, the fulfillment of its obligations with respect to the maintenance or restoration of international peace or security, or the protection of its own essential security interests.

2. This Treaty shall not preclude either Party from prescribing special formalities in connection with the establishment of investments, but such formalities shall not impair the substance of any of the rights set forth in this Treaty.

#### ARTICLE XI

1. With respect to its tax policies, each Party shall strive to accord fairness and equity in the treatment of investment of nationals and companies of the other Party.

2. Nevertheless, the provisions of this Treaty, and in particular Article VI and VII, shall apply to matters of taxation only with respect to the following:

- (a) expropriation, pursuant to Article III;
- (b) transfers, pursuant to Article IV; or
- (c) the observance and enforcement of terms of an investment agreement or authorization as referred to in Article VI (1) (a) or (b),

to the extent they are not subject to the dispute settlement provisions of a convention for the avoidance of double taxation between the two Parties or have been raised under such settlement provisions and are not resolved under the convention within a reasonable period of time.

ARTICLE XII

This Treaty shall apply to the political subdivisions of the Parties.

ARTICLE XIII

1. This Treaty shall enter into force thirty days after the date of exchange of instruments of ratification. It shall remain in force for a period of ten years and shall continue in force unless terminated in accordance with paragraph 2 of this Article. It shall apply to investments existing at the time of entry into force as well as to investments made or acquired thereafter.

2. Either Party may, by giving one year's written notice to the other Party, terminate this Treaty at the end of the initial ten year period or at any time thereafter.

3. With respect to investments made or acquired prior to the date of termination of this Treaty and to which this Treaty otherwise applies, the provisions of all of the other Articles of this Treaty shall thereafter continue to be effective for a further period of ten years from such date of termination.

4. The Annex, Protocol, and related letters exchanged this day on investments in personal services and small-scale retail trade in Sri Lanka shall form an integral part of the Treaty.

IN WITNESS WHEREOF, the respective plenipotentiaries have signed this Treaty.

DONE in duplicate at Colombo on the  
Twentieth day of September, 1991 in  
the English and Sinhala languages, both texts being equally  
authentic.

FOR THE UNITED STATES  
OF AMERICA:

*Marin V. Guebara Jr.*

FOR THE DEMOCRATIC  
SOCIALIST REPUBLIC OF  
SRI LANKA:

*NA*  
*L*  
\_\_\_\_\_

## ANNEX

1. The United States reserves the right to make or maintain limited exceptions to national treatment, as provided in Article II, paragraph 1, in the sectors or matters it has indicated below:

air transportation; ocean and coastal shipping; banking; insurance; government grants; government insurance and loan programs; energy and power production; custom house brokers; ownership of real property; ownership and operation of broadcast or common carrier radio and television stations; ownership of shares in the Communications Satellite Corporation; the provision of common carrier telephone and telegraph services; the provision of submarine cable services; use of land and natural resources; mining on the public domain; maritime services and maritime-related services; and primary dealership in United States government securities.

2. The United States reserves the right to make or maintain limited exceptions to most favored nation treatment, as provided in Article II, paragraph 1, in the sectors or matters it has indicated below:



ownership of real property; mining on the public domain; maritime-related services; and primary dealership in United States government securities.

3. Sri Lanka reserves the right to make or maintain limited exceptions to national treatment, as provided in Article II, paragraph 1, in the sectors or matters it has indicated below:

air transportation; ocean and coastal shipping; banking and small-scale money-lending; insurance; government grants and loan programs; finance companies; production and distribution of energy and power; stock brokering; customs house brokering; ownership and operation of broadcast or common carrier radio and television stations; post and telecommunications including sub-marine cable services; publishing of newspapers and periodicals; exploitation of natural resources; ownership of real estate; maritime-related services; dealings in government securities; pawn brokering; lotteries; fishing; travel agencies; mass transportation; supply of water; allocation of textile and apparel export quotas; education; growing of plantation crops and rice and spices.

4. Sri Lanka reserves the right to make or maintain limited exceptions to most favored nation treatment, as provided in Article II, paragraph 1, in the sectors or matters it has indicated below:

ownership, use and dealings in land and real property;  
exploitation of non-renewable natural resources;  
maritime-related services; dealings in government  
securities.

## PROTOCOL

1. With respect to Article I, paragraph 1(iv), at present Sri Lanka does not have any legislation providing protection for semiconductor mask works as intellectual property.

2. With respect to Article II, paragraph 2(a), the Parties agree that the phrase "full protection and security" shall be construed according to its common usage under international law.

3. With respect to Article II, paragraph 3, the phrase "laws relating to the entry and sojourn of aliens" shall be understood to include relevant regulations and other administrative procedures of a Party.

4. With respect to the treatment of investment under Article II, the Parties note that Sri Lanka has laws and regulations providing certain incentives to nationals and companies which export or which contribute new technology. Each Party agrees to consult with the other upon request concerning any adverse effects arising from such laws and regulations, with a view to eliminating any such effects.

5. With respect to Article III, paragraph 1, the phrase "become known" is intended to refer to any knowledge resulting in the diminution of the fair market value of the investment.

6. With respect to Article IV, paragraph 1(e), a Party may, in the event of exceptional balance of payments difficulties and in consultation with the other Party, temporarily delay transfer of the proceeds from the sale or liquidation of an investment, but only on the following conditions:

(a) the transfer of such proceeds may be delayed for a period not to exceed three years from the date the transfer is requested;

(b) a minimum of thirty-three and one-third percent of the proceeds may be transferred each year;

(c) the Party availing itself of this provision shall ensure that the portion of the proceeds whose transfer is delayed can be invested in a manner that will preserve its real value free of exchange rate risk;

(d) this provision will be used only to the extent and for the time necessary to restore foreign exchange reserves to a minimally acceptable level; and

(e) the Party availing itself of this provision will ensure that investments under this Treaty are accorded treatment with respect to such transfers in a manner not less favorable than

that accorded nationals or companies of third countries.

7. With reference to Sri Lanka's exception to the principle of national treatment for the "allocation of textile and apparel export quotas" in paragraph three of the Annex, Sri Lanka affirms that, should a textile or apparel item become subject to a bilateral export quota subsequent to the entry into force of this Treaty, the allocation of the export quota for that item would be considered a "future exception" within the meaning of Article II.1, and that accordingly the exception would not apply to investments producing that item at the time the exception became effective.

ආයෝජනවලට ධෛර්යදීම සහ ආයෝජනවල අත්‍යන්‍ය  
ආරක්ෂාව සැලසීම සම්බන්ධයෙන් ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය  
සහ ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජය අතර ඇති  
කර ගන්නා ලද ගිවිසුම

---

මෙහි මින් මතු " පාර්ශ්ව " යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන ඇමෙරිකා එක්සත්  
ජනපදය සහ ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජය විසින් ;

ඒ එක් පාර්ශ්වයක රටවැසියන් සහ සමාගම් විසින් අනෙක් පාර්ශ්වයේ දේශයෙහි  
කරනු ලබන ආයෝජන සම්බන්ධයෙන් දෙපාර්ශ්වය අතර වඩාත් පාර්ශ්ව ආර්ථික සහයෝගී-  
-තාවක් ඇති කිරීමේ අපේක්ෂාවෙන් ; සහ

දෙපාර්ශ්වය අතර පුද්ගලික ප්‍රාග්ධන ගලනයේ සහ ආර්ථික සංවර්ධනයේ  
උත්තේජනය එවැනි ආයෝජන මගින් ඇති වනුයේ ඒවා විෂයෙහි දැක්විය යුතු සැලකිල්ල  
පිළිබඳ එකඟත්වය අනුව ඔවුන් අවබෝධ කොට ගනිමින් ;

ආයෝජන සඳහා ස්ථාවර සැකැස්මක් පවත්වාගෙන යාම පිණිස සහ උපරිම  
සාර්ථක ප්‍රයෝජන ලැබෙන සේ ආර්ථික සම්පත් උපයෝගී කර ගැනීම පිණිස ආයෝජන  
සම්බන්ධයෙන් සාධාරණ ලෙසත්, යුක්ති සහගත ලෙසත් කටයුතු කිරීම යෝග්‍යයයි එකඟ  
වෙමින් ; සහ

ආර්ථික සහ වෙළඳ සම්බන්ධතාවල සංවර්ධනය හේතුකොට ගෙන දෙපාර්ශ්වයේම  
කම්කරුවන්ගේ ඉහළ සිද්ධිය ඇති කිරීමෙන් ජාත්‍යන්තර වශයෙන් පිළිගනු ලැබූ කම්කරු අයිති-  
-වාසිකම් ගරු කිරීම ප්‍රවර්ධනය කිරීමටත් ඉවහල් වේයයි අවබෝධ කොට ගනිමින් ;

ආයෝජන සඳහා ධෛර්යදීම සහ අත්‍යන්‍ය වශයෙන් ආයෝජන ආරක්ෂා  
කිරීම පිළිබඳව ගිවිසුමක් ඇති කර ගැනීමට තීරණය කොට පහත දැක්වෙන පරිදි ගිවිස  
ගන්නා ලදී.

I වන වගන්තිය

1. මේ ගිවිසුමේ කාර්ය සඳහා -

(අ) "ආයෝජනය" යන්නෙන්, එක් පාර්ශ්වයක දේශයෙහි කරනු ලැබූද අනෙක් පාර්ශ්වයේ රටවැසියන් හෝ සමාගම් විසින් කෙළින්ම තැනගොස් ව්‍යාකාරයෙන් අයිතිය හෝ පාලනය දරන්නාවූද සාමාන්‍ය කොටස්, ණය, සේවා සහ ආයෝජන ගිවිසුම් වැනි සෑම වර්ගයේම ආයෝජන අදහස් වේ. තවද පහත දැක්වෙන දෑ ඊට ඇතුළත් වේ.

(I) උසස්, තැප අයිතිය සහ ඔබපත පිළිබඳ අයිතිවාසිකම් ඇතුළුව වටල සහ තිශ්වල දේපල ;

(II) සමාගමක් හෝ සමාගමක කොටස් හෝ ස්කන්ධ හෝ වෙනත් සම්බන්ධතා හෝ සමාගමක වත්කම් පිළිබඳ සම්බන්ධතා ;

(III) ආයෝජනයකට සම්බන්ධ වූ මුදල්වලට හෝ ආර්ථික වටිනාකමක් ඇති යම් ඉටු කිරීමකට ගිවිසුම් කියාපෑම ;

(IV) වෙනත් දේ අතර, පහත දැක්වෙන දේවලට අදාළ අයිතිවාසිකම් ඇතුළුව, මුද්ධමය දේපල:- ශබ්ද තැටි ඇතුළුව සාහිත්‍යමය සහ කලාත්මක කෘති ;

මිනිස් උත්සාහයේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් සියලු ක්ෂේත්‍රවලම ඇතිවන පේටන්ට් කළ හැකි තව තිපැයුම් ;

කාර්මික සැලසුම් ;

සෙම්කොන්ඩක්ටර් මාස්ක් වර්ක්ස් ;

ව්‍යාපාර රහස් තාක්ෂණික දෘතිය සහ රහස්‍ය වෙළඳ නොරතුරු ;

වෙළඳ ලකුණු, සේවා ලකුණු සහ වෙළඳ නාම ; සහ

(V) තිතියෙන් හෝ ගිවිසුමක් මගින් පිරිනමනු ලැබූ යම් අයිතිවාසිකමක් සහ තිතියට අනුකූලවූ යම් ඔලපත්‍ර සහ අවසර පත්‍ර ;

- (අ) පාර්ශ්වයක් සතු "සමාගම" යන්නෙන්, පාර්ශ්වයක හෝ එහි යම් දේශපාලනමය අනුබේදිමක තිබී සහ රෙගුලාසි යටතේ නිත්‍යානුකූලව සංස්ථාපනය කරනු ලැබූවා වූද, අයිතිය හෝ පාලනය පුද්ගලික වූ තැනහොත් ආදිච්ච සතු වූද, මූල්‍ය ලාභයක් සඳහා හෝ තොටයේව සංවිධානය කරනු ලැබූවා වූද කවර වර්ගයක වුවද සංස්ථාවක්, සමාගමක්, සංගමයක්, හවුල් ව්‍යාපාරයක් හෝ වෙනත් සංවිධානයක් අදහස් වේ.
- (ඇ) පාර්ශ්වයක "රටවැසියා" යන්නෙන්, ඒ පාර්ශ්වයේ භාවිතා වන නීතියට අනුකූලව ඒ පාර්ශ්වයේ රටවැසියකු වන ස්වභාවික තැනැත්තෙක් අදහස් වේ.
- (ඈ) "ආදායම" යන්නෙන්, යම් ආයෝජනයකින් ලැබෙන හෝ ඊට සම්බන්ධ මුදල් ප්‍රමාණයක් අදහස් වන අතර, ලාභ, ලාභාංශ, පොලී, ප්‍රාග්ධන ලාභ, රාජ්‍ය භාග ගෙවීම්, කළමණාකරණය, කාර්මික ආධාර හෝ වෙනත් භාස්තු හෝ කවර වුවද වර්ගයක ආදායම ඊට ඇතුළත් වේ.
- (ඉ) "සම්බන්ධිත කටයුතු" යන්නට, ව්‍යාපාර කරගෙන යාම සඳහා සමාගම්, ශාඛා, නියෝජ්‍යායතන, කාර්යාල, කර්මාන්තශාලා හෝ වෙනත් උප නියෝජ්‍යායතන, සංවිධානය කිරීම, පාලනය කිරීම, තැන්පත් කිරීම සහ නියෝජනය කිරීම, ගිවිසුම් ඇති කර ගැනීම, ඉටු කිරීම සහ ඔලන්තමක කිරීම, මුද්‍රාණය දේපළ අයිතිය ද ඇතුළුව සියලු වර්ගවල දේපළ අත්කර ගැනීම, භාවිත කිරීම, ආරක්ෂා කිරීම සහ නියෝජනය කිරීම, මුදල් ණයට ගැනීම, සාමාන්‍ය කොටස් සහ වෙනත් සුරැකුම් පත් මිලට ගැනීම, නිකුත් කිරීම සහ විකිණීම සහ ආනයනය සඳහා විදේශ විකිමය මිලට ගැනීම ඇතුළත් වේ.



2. යම් සමාගමක් යම් තනිය රටක රටවැසියන් විසින් පාලනය කරනු ලබන්නේ නම් එවැනි සමාගමක් සඳහා මේ ගිවිසුමේ වාසි සැලසීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීමේ අයිතිය එක් එක් පාර්ශ්වය විසින් තමා වෙත රඳවා ගනු ලැබූ අතර, අනෙක් පාර්ශ්වයේ සමාගමක් සම්බන්ධයෙන් වන විට, අනෙක් පාර්ශ්වයේ දේශයෙහි සැලකිය යුතු ව්‍යාපාරික කටයුතු ඒ සමාගමට නොමැත්තේ නම් හෝ ප්‍රතික්ෂේප කරන පාර්ශ්වය සමග සාමාන්‍ය ආර්ථික සම්බන්ධතා පවත්වාගෙන යනු නොලබන යම් තනිය රටක රටවැසියන් විසින් ඒ සමාගම පාලනය කරනු ලබන්නේ නම් එවැනි සමාගමක් සඳහා මේ ගිවිසුමේ වාසි සැලසීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීමේ අයිතිය එසේ රඳවා ගනු ලැබේ.

3. වත්කම් ආයෝජනය කර ඇත්තේ හෝ තැවත ආයෝජනය කර ඇත්තේ යම් ආකෘතියකින්ද ඒ ආකෘතියෙහි යම් වෙනසක් අදාළ පාර්ශ්වයේ නීතිවලට අනුකූලව සිදු කිරීමට භාර ගැනීමක් වූකලී, එකී නීති අදාළ කිරීම හේතුකොට ගෙන මේ ගිවිසුම යටතේ වූ අයිතිවාසිකම් කිසිවකට හානියක් නොවේ නම්, ආයෝජනයක් වශයෙන් ඒ ආයෝජනවල ස්වභාවය කෙරෙහි බල නොපාන්නේය.

II වන වගන්තිය

1. ආයෝජන සහ ඒවාට සම්බන්ධ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා අවසර දීමේදී සහ සැලකිලි දැක්වීමේදී එක් එක් පාර්ශ්වය විසින් තමාගේම රටවැසියන්ගේ, හෝ සමාගම්වල හෝ යම් තනිය රටක රටවැසියන්ගේ හෝ සමාගම්වල ආයෝජනවලට හෝ ඒවාට සම්බන්ධ ක්‍රියාකාරකම්වලට එවැනි අවස්ථාවලදී දක්වනු ලබන සැලකිලිවලට තොරතුරු වූද, ඒවා අතුරින් වෙනත් වාසිදායක වූද පදනමක් මත ඒ ආයෝජනවලට සහ ඒවාට සම්බන්ධ ක්‍රියාකාරකම්වලට අවසරදීම සහ සැලකිලි දැක්වීම කරනු ලැබිය යුතුය. එහෙත් එසේ කළ යුත්තේ මේ ගිවිසුමේ ඇවුණුමේ ලැයිස්තු ගත කොට ඇති අංශ හෝ විෂයයන් කිසිවක් තුළට ගැනෙන ව්‍යාප්තියක් කිරීමට හෝ පවත්වාගෙන යාමට එක් එක් පාර්ශ්වයට ඇති අයිතිවාසිකමට යටත්වය. එකී ඇවුණුමෙහි ලැයිස්තු ගත කොට ඇති අංශ හෝ විෂයයන්ට අදාළ ව එක් එක්

පාර්ශ්වය දක්නා වූ තිත් හා රෙගුලාසි කවරේදැයි මේ ගිවිසුම ක්‍රියාත්මකවීම ආරම්භවන දිනයේදී හෝ ඊට පෙර අනෙක් පාර්ශ්වය වෙත දැනුම් දීමට එක් එක් පාර්ශ්වය එකඟ වෙයි. තවද, එකී ඇපුණුමෙහි ලැයිස්තුගත කොට ඇති අංශ හෝ විෂය සම්බන්ධයෙන් අනාගතයේදී දැනී විය හැකි යම් ව්‍යතිරේඛයක් පිළිබඳව අනෙක් පාර්ශ්වයට දැනුම් දීමට ද එවැනි ව්‍යතිරේඛයක් අවම ප්‍රමාණයට සීමා කිරීමටද එක් එක් පාර්ශ්වය එකඟ වෙයි. එක් එක් පාර්ශ්වය විසින් කරනු ලබන යම් අනාගත ව්‍යතිරේඛයක්, ඒ ව්‍යතිරේඛය බලාත්මක අවස්ථාවේදී ඒ අංශයේ හෝ විෂයය සම්බන්ධයෙන් එවකටත් කර තිබුණු ආයෝජනවලට අදාළ නොවිය යුතුය. යම් ව්‍යතිරේඛයක් ප්‍රකාර දක්වනු ලබන සැලකිල්ල, ඇපුණුමෙහි අත්‍යාකාරයකින් නිශ්චිතව දක්වා ඇත්තේ නම් මිස, එවැනි අවස්ථාවලදී වෙනත් යම් තනි රටක රටවැසියන්ගේ හෝ සමාගම්වල ආයෝජන හෝ ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් කෙරෙහි දක්වනු ලබන සැලකිල්ලට වඩා අඩු වාසිදායක නොවිය යුතුය.

2. (අ) ආයෝජන විෂයෙහි ලා සියලු කල්හිම සාධාරණ ලෙසත් යුක්ති සහගත ලෙසත් සලකනු ලැබිය යුතු අතර ඒ ආයෝජනවලට පූර්ණ ආරක්ෂාව සහ පුරුකෂිත භාවය ලැබිය යුතුය. තවද ජාත්‍යන්තර තිතියෙන් තිසම කොට ඇති සැලකිල්ලට වඩා අඩු සැලකිල්ලක් කිසිදු අවස්ථාවකදී ආයෝජන සම්බන්ධයෙන් නොදැක්වනු ලැබිය යුතුය.

(ආ) ආයෝජනවල කළමනාකරණයට, ක්‍රියාත්මකවීමට, ආයෝජන පවත්වාගෙන යාමට, භාවිත කිරීමට, භුක්ති විඳීමට, අත්කර ගැනීමට, ව්‍යාප්ත කිරීමට හෝ නියාදනය කිරීමට අභිමතානුසාරී සහ විශේෂිත ක්‍රියා වාර්තා මගින් කිසිදු පාර්ශ්වයක් විසින් හානි නොපැමිණවිය යුතුය. VI වන සහ VII වන වගන්ති යටතේ ආරාධිත සමටයට පත් කිරීමේ කාර්ය සඳහා ප්‍රාදේශීය පිළියම් අනුගමනය කිරීමෙන් ඒවා සමාලෝචනය කිරීමේ අවස්ථාවක් යම් පාර්ශ්වයකට හිමිවූයේද තැනහොත් යම් පාර්ශ්වයක් විසින් එවැනි පිළියම් අනුගමනය කරන ලද්දේද යන්න ගැන තොතකා, ඒ යම් ක්‍රියා මාර්ගයක් අභිමතානුසාරී සහ විශේෂිත විය හැකිය.

(ඇ) මේ ගිවිසුමේ වෙනත් ආකාරයකින් විධිවිධාන සලස්වා ඇත්තේ නම් මිස, ආයෝජනයක් කර ඇත්තේ යම් පාර්ශ්වයක දේශයෙහිද එ දේශයෙහි ඔල පවත්නා තිහිවලට අනුකූලව ඒ ආයෝජනය පාලනය කරනු ලැබිය යුතුය.

(ඈ) ආයෝජන සම්බන්ධයෙන් එක් එක් පාර්ශ්වය විසින් එළඹී තිබෙන බැඳීමී ඒ පාර්ශ්වය විසින් පිළිපැදිය යුතුය.

3. එක් පාර්ශ්වයක රටවැසියන් වන තැනැත්තන් විසින්ම හෝ ඔවුන් සේවයෙහි යොදවනු ලැබූ සමාගමක් විසින් හෝ අනෙක් පාර්ශ්වයේ දේශයෙහි කර ඇත්තාවූ තැනහොත් සැලකිය යුතු ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණයක් හෝ වෙනත් සම්පත් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් එසේ ආයෝජනවල යොදවා ඇත්තා වූ හෝ යොදවමින් තිබෙන්නා වූ අවස්ථාවක, ඒ ආයෝජන ප්‍රතිප්‍රධානතය කිරීමේ, ඒවා වැඩිදියුණු කිරීමේ, පරිපාලනය කිරීමේ හෝ ඒ ආයෝජන පවත්වාගෙන යාමට උපදෙස්දීමේ කාර්යය සඳහා, මුලින් කි පාර්ශ්ව-යේ රටවැසියන් වන යටකි තැනැත්තන්ට දෙවනු කි පාර්ශ්වයේ දේශයට ඇතුළු වී සහ එහි තැවකි සිටීම සඳහා අත්‍ය දේශීයයන්ගේ පැමිණීමට සහ ඔවුන් තාවකාලිකව තැවකි සිටීමට අදාළ ඒ දේශයේ තිහිවලට යටත්ව, අවසර දෙනු ලැබිය යුතුය.

4. එක් පාර්ශ්වයක ඔලපවත්නා තිහි සහ රෙගුලාසි යටතේ නිත්‍යානුකූලව සංස්ථාපිත කරන ලද්දා වූ ද අනෙක් දේශයෙහි ආයෝජන කර ඇත්තා වූද සමාගම්වලට රටවැසිභාවය ගැන තොතනා, තමන් කැමති පරිදි ඉහළ කළමනාකරණ මට්ටමේ සේවකයන් සේවයෙහි යෙදවීමට ඒ අනෙක් පාර්ශ්වය විසින් අවසර දෙනු ලැබිය යුතුය.

5. නිෂ්පාදනය කරනු ලබන භාණ්ඩ අපනයන කිරීමේ නියමයන් පනවමින් හෝ ඒවා කෙරෙහි ඔලපාත පරිදි හෝ, භාණ්ඩ තැනහොත් සේවා දේශීය වශයෙන් මිලට ගත යුතුයයි තිශ්වය කරමින් හෝ වෙනත්, ඒ හා සමාන නියමයන් පනවමින් ඉටුකිරීම, නියමයන් කිසිවක්, ආයෝජන ප්‍රතිප්‍රධානතය කිරීමේ ව්‍යාප්ත කිරීමේ හෝ තඩත්තු කිරීමේ කොන්දේසි වශයෙන් කිසිදු පාර්ශ්වයක් විසින් තොපැනවිය යුතුය.

6. ආයෝජන සම්බන්ධයෙන් ආයෝජන පිළිබඳ ගිවිසුම් සම්බන්ධයෙන් සහ ආයෝජන සඳහා අවසරදීම සම්බන්ධයෙන් වූ හිමිකම්පෑම් සහ අයිතිවාසිකම් බලාත්මක කිරීම සඳහා ප්‍රබල විධිවිධාන එක් එක් පාර්ශ්වය විසින් යෙදිය යුතුය.

7. ආයෝජනවලට සම්බන්ධ හෝ ආයෝජන කෙරෙහි සාමාන්‍යයෙන් බලපාන සියලු නීති, රෙගුලාසි, පරිපාලන පරිචයන් සහ කාර්ය පටිපාටි සහ විනිශ්චය කිරීමේ කිරණ එක් එක් පාර්ශ්වය විසින් ප්‍රසිද්ධ කරනු ලැබිය යුතුය.

8. ශ්‍රී ලංකාවේ රටවැසියන්ගේ සහ සමාගම්වල ආයෝජනවලට සහ ඒ හා ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් වලට මේ වගන්තියේ විධිවිධාන යටතේ ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය විසින් ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදයේ යම් රාජ්‍යයකදී, දේශයකදී හෝ යටත් විජිත-යකදී දැක්විය යුතු සැලකිල්ල, ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදයේ වෙනත් රාජ්‍යවල, දේශවල හෝ යටත් විජිතවල පදිංචිව සිටින ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදයේ රට-වැසියන්ගේ සහ ඒ රාජ්‍යවල දේශවල හෝ යටත් විජිතවල නිතිවලට හා රෙගුලාසි වලට යටත්ව තිත්‍යානුකූලව සංස්ථාපනය කරනු ලැබූ සමාගම්වල ආයෝජනවලට සහ ඒ හා ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම්වලට එහිදී දක්වනු ලබන සැලකිල්ලට වඩා අඩු කොටය යුතුය.

9. මේ වගන්තියේ ඉතා වාසිදායක විධිවිධාන, -

(අ) නිදහස් වෙළඳ කලාපයක හෝ තීරු බදු සංගමයක පුර්ණ සාමාජිකත්වයෙන් පැන නැගීම හේතුකොට ගෙන යම් පාර්ශ්වයක් සතු අනුගමන බැඳිම්; හෝ

(ආ) තීරු ගාස්තු හා වෙළඳාම පිළිබඳ පොදු ගිවිසුමේ රාමුව යටතේ මේ ගිවිසුම අර්ථයින් පිටවෙත් පසුව බලගැන්වෙන යම් බහු පාර්ශ්වික ජාත්‍යන්තර ගිවිසුමක් යටතේ යම් පාර්ශ්වයක් සතු අනුගමන බැඳිම් හේතුකොට ගෙන දෙපාර්ශ්වයෙන් කවර පාර්ශ්වයක් විසින් වුවද යම් කෘතිය රටක රටවැසියන්ට හෝ සමාගම්වලට ප්‍රදානය කරනු ලැබූ වාසි කෙරෙහි අදාළ කොන්දේසි.

III වන වගන්තිය

1. විශේෂයක් නොදක්වාද ප්‍රමාදවත් වන්දියන් නොපමාවම සවලාන්තව ගෙවීමේ ද නීතිය යටතේ පරිදි ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් සහ II (2) වන රීතියෙන් සලස්වා ඇති විධිවිධාන පරිදි සාමාන්‍ය සැලකුම් පිළිවෙත අනුවද පොදු කාර්යයක් සඳහා සැර, ආයෝජන අභිමි කිරීමකට හෝ ජනසතු කිරීමකට සමාන වන යම් ක්‍රියා කලාපයක් මගින් කෙළින්ම හෝ වක්‍රාකාරයකින් ආයෝජන අභිමි කිරීම හෝ ජනසතු කිරීම (වෙසි මිත්මතු "අභිමිකිරීම" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) නොකළ යුතුය. අභිමි කරනු ලැබූ ආයෝජන එසේ අභිමි කිරීමේ පියවර ගැනීමට පෙරාතුවම වූ දිනය සහ දැනගන්නට ලැබුණු දිනය යන මේ දෙකින් පළමුව එළඹෙන දිනයේ දී ඒ ආයෝජනවල සාධාරණ වෙළඳ අගයට සමාන මුදලක් වත්දී වශයෙන් ගෙවනු ලැබිය යුතු අතර ඒ වත්දී මුදල් නොපමාවම ගෙවනු ලැබිය යුතුය. තවද අභිමි කරන ලද දින සිට ගණන් ඔලා වාසිප් පොලී අනුපාත අනුව පොලියක්ද ඒ සමග ගෙවිය යුතු වන අතර, ඒ මුදල් කිදහසේ උපලබ්ධි කොට ගෙන එසේ අභිමි කරන ලද දිනයේදී පැවති විනිමය වෙළඳ පොලේ විනිමය අනුපාතයට අනුව කිදහසේ පැවරිය හැකි විය යුතුය.
2. නවර පාර්ශ්වයක වුවද රටවැසියකුගේ හෝ සමාගමක ආයෝජන හෝ ඉන් කොටසක් අභිමිකරනු ලැබූ අවස්ථාවකදී එවැනි යම් අභිමි කිරීමක් සිදුවී තිබේද, එසේ නම්, ඒ අභිමි කිරීම සහ ඒ සඳහා ගෙවනු ලැබූ වත්දී ජාත්‍යන්තර නීතියට අනුකූල වේද යන්න විරණය කිරීම සඳහා අනෙක් පාර්ශ්වයේ නිසි අධිකරණමය හෝ පරිපාලනමය ඔලටරයක් ලවා නොපමාවම එය සමාලෝචනය කරවා ගැනීමේ අයිතිය ඒ රටවැසියාට හෝ සමාගමට ඇත්තේය.
3. නවර වුවද පාර්ශ්වයක රටවැසියන්ගේ හෝ සමාගම්වල ආයෝජනවලට හානියක් අනෙක් පාර්ශ්වයේ දේශයේදී යුද්ධයක් හෝ වෙනත් සන්තද්ධ ගැටුමක් නිසා හෝ විප්ලවයක් හෝ ජාතික හදිසි අවස්ථාවක් නිසා හෝ නැරඹිලක් හෝ කැරලි කෝලහල හෝ වෙනත් එවැනි සිද්ධි නිසා ඇතිවන අවස්ථාවලදී, ඒ අනෙක්

පාර්ශ්වයේම රචවැසියන්ට හෝ සමාගම්වලට තැනහොත් වෙතත් යම් තනිය රචක රචවැසියන්ට හෝ සමාගම්වලට සිදුවන එවැනි හානියකදී යටිති පාර්ශ්වය විසින් ගනු ලබන පියවරවලට අනුකූල වන පරිදි ඉතාම වාසිදායක පියවර කවරේද ඊට තො අඩු සැලකිල්ලක් එකී හානි සම්බන්ධයෙන් දැක්විය යුතුය.

IV වන වගන්තිය

1. ආයෝජනයකට සම්බන්ධ පියලු පැවරීම් ස්වකීය දේශය තුළදී සහ ඒ දේශයෙන් පිටතදී කිඳහසේ සහ ප්‍රමාදයකින් තොරව කිරීමට එක් එක් පාර්ශ්වය විසින් ඉඩදිය යුතුය. එවැනි පැවරීම්වලට, (අ) ආදායම, (ආ) III වන වගන්තිය ප්‍රකාර වන්දි, (ඇ) ආයෝජන ආරාමුලක් නිසා උද්ගත වන ගෙවීම්, (ඈ) ණය ගිවිසුමක් ප්‍රකාර මුල් මුදල තුළ ක්ෂයවීම සහ පොළිය සම්බන්ධයෙන් කරනු ලබන ගෙවීම් ද ඇතුළුව ගිවිසුමක් යටතේ කරනු ලබන ගෙවීම්, (ඉ) සම්පූර්ණ ආයෝජනය හෝ ඉන් යම් කොටසක් විකිණීමෙන් හෝ ඇවර කිරීමෙන් උපලබ්ධි වන මුදල් සහ (ඊ) ආයෝජනයක් තහවුරු කිරීම හෝ වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා මුල් මුදලට යෙදවූ අතිරේක දායක මුදල් ඇතුළත් වේ.

2. III වන වගන්තියේ I වන ඡේදයේ විධිවිධාන සලස්වා ඇති පරිදි භාර, පැවරුම් කිරීමේදී, පවරනු ලබන මුදල් වර්ගය අත්පිට ගනුදෙනු කළහොත් පැවරීම කරන දිනයේදී වෙළඳපොළේ පවතින විනිමය අනුපාතයට අනුව කිඳහසේ පාවිච්චි කළ හැකි මුදල් වර්ගයකින් පැවරුම් කරනු ලැබිය යුතුය.

3. I වන සහ 2 වන ඡේදවල විධිවිධාන කුමක් වුවද ඒ නොතකා (අ) මුදල් පැවරුම් සම්බන්ධයෙන් වාර්තා තැබීමට නියම කැරෙන සහ (ආ) ලාභාංශවලට හෝ වෙනත් පැවරුම්වලට අදාළ රැඳවුම් බද්දක් වැනි ක්‍රමයකින් ආදායම් බදු පතවන කිහි සහ රෙගුලාසි නවර පාර්ශ්වයක් විසින් වුවද පවත්වා ගෙන යනු ලැබිය හැකිය. තවද, ණය ගිවිසුමේ අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීම හෝ සාධාරණ ලෙසත්

විශේෂත්වයක් දැක්වීමෙන් තොරවත් ස්වකීය නීති සඳහා වශයෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීම  
මගින් තවු කටයුතුවලදී දෙනු ලැබූ තවු හිතදු ඉටුකිරීම සහතික කිරීම එක් එක්  
පාර්ශ්වය විසින් කරනු ලැබිය හැකිය.

v වන වගන්තිය

කවර පාර්ශ්වයක් විසින් වුවද ඉලෝ සිටියු ලැබූ විටක, ගිවිසුමට අදාළ යම්  
ආරවුලක් වියදා ගැනීම සඳහා හෝ ගිවිසුමේ අර්ථ කථනය තැනගොස් ගිවිසුම  
අදාළ කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ යම් කරුණක් ගැන සාකච්ඡා කිරීම සඳහා නොපමාවම  
උපදේශ ලබා ගැනීමට දෙපාර්ශ්වය එකඟ වෙයි.

vi වන වගන්තිය

1. මේ වගන්තියේ කාර්ය සඳහා ආයෝජන ආරාචුලක් යනු,

(අ) එක් පාර්ශ්වයක් සහ අනෙක් පාර්ශ්වයේ රටවැසියකු හෝ සමාගමක් අතර වූ  
ආයෝජන ගිවිසුමක අර්ථ කථනය හෝ එවැනි ගිවිසුමක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට, (ආ) එක්  
පාර්ශ්වයක විදේශීය ආයෝජන බලධාරියා විසින් එවැනි රටවැසියකුට හෝ සමාගමකට  
ප්‍රදානය කරනු ලැබූ යම් ආයෝජනයකට බලය දීමක් සම්බන්ධයෙන් වූ අර්ථ කථනයක් හෝ  
එවැනි බලයදීමක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට හෝ (ඇ) ආයෝජනයක් සම්බන්ධයෙන් මේ ගිවිසුම  
මගින් පවරනු ලැබූ හෝ ඇති කරනු ලැබූ යම් අයිතියක් කඩ කළේයයි කියනු ලැබීමකට  
අදාළ ආරාචුලක් යනුවෙන් අර්ථ කථනය කරනු ලැබේ.

2. එක් පාර්ශ්වයක් සහ අනෙක් පාර්ශ්වයේ රටවැසියකු හෝ සමාගමක් අතර  
ආයෝජන ආරාචුලක් උද්ගත වූ අවස්ථාවකදී ඒ ආරාචුල ජීව සම්බන්ධ පාර්ශ්ව විසින්,  
සාකච්ඡා මගින් සහ අනෙකුත් අදහස් හුවමාරු කර ගැනීමෙන් වියදා ගැනීමට ප්‍රථමකොට  
පියවර ගත යුතු අතර, එසේ කිරීමේදී, අනුගමනය කිරීමට බැඳීමක් නොමැතිව, තෘතීය  
පාර්ශ්ව උපයෝගී කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලියක් අනුගමනය කරනු ලැබිය හැකිය. සාකච්ඡා සහ

අනෙකුත් අදහස් හුවමාරු මගින් ආරාධුල ඛේරුම් කර ගැනීමට තොහැකි වුවහොත් මේ වගන්තියේ 3 වන ඡේදයට යටත්ව, කලින් එකඟ වී ඇති ආකාරයට ආරාධුල ඛේරුම් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය වෙත ඒ ආරාධුල යොමු කරනු ලැබිය යුතුය. අහිටි කිරීමට සම්බන්ධ වූ ඛේරුම් කිරීම් ක්‍රියාවලි ඇතුළුව ආයෝජන ගිවිසුමේ නිශ්චිතව සඳහන් කොට ඇත්තාවූ ආරාධුල ඛේරුම් කිරීමේ යම් ක්‍රියාවලියක් මගින් පාර්ශ්ව බැඳී සිටිය යුතු අතර, ආයෝජන ගිවිසුමේ කොන්දේසිවලට අනුකූලවද දේශීය නීතියේ අදාළ විධිවිධානවලට හා ඛේරුම් කිරීමේ තීරණ බලාත්මක කිරීමට අදාළ ජාත්‍යන්තර ගිවිසුම්වලට අනුකූලවද එවැනි ක්‍රියාවලි බලාත්මක කරනු ලැබිය යුතුය.

3. (අ) ආරාධුල උද්ගත වී මාස හයක් ගතවීමෙන් පසු කවර අවස්ථාවක වුවද ඒ ආරාධුල සමාදාන කිරීම සඳහා හෝ අනුගමනය කිරීමට බැඳී සිටිය යුතු ඛේරුම් කිරීමක් සඳහා ඒ ආරාධුල ආයෝජන ආරාධුල ඛේරුම් කිරීමේ ජාත්‍යන්තර මධ්‍යස්ථානය (මෙහි මින් මතු "මධ්‍යස්ථානය" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) වෙත හෝ මධ්‍යස්ථානයේ රීති ක්‍රියාත්මකවී කරන තත්කාර්ය ඛේරුම් කිරීමක් වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට ලිඛිතව තැමැත්ත දීමට අදාළ රටවැසියා හෝ සමාගම විසින් හෝරා ගනු ලැබිය හැකිය. අදාළ රටවැසියා හෝ සමාගම විසින් මෙසේ තැමැත්ත දෙනු ලැබූ විට,

- (1) ආරාධුල ඛේරුම් කිරීම සම්බන්ධයෙන් කලින් එකඟවූ යම් ක්‍රියාවලියකට අනුකූලව ඛේරුම් කිරීම සඳහා අදාළ රටවැසියා හෝ සමාගම විසින් ආරාධුල ඉදිරිපත් කොට තොමැත්තේ නම්,  
සහ
- (II) ආරාධුලට පාර්ශ්වකරුවකු වන අදාළ රටවැසියා හෝ සමාගම විසින් ඒ ආරාධුල තම පාර්ශ්වයේ අධිකරණයක් වෙත හෝ පරිපාලන විනිශ්ච-  
-යාධිකාර හෝ නිසි අධිකරණ බලය ඇති නියෝජිතයෙකු වෙත යොමු කොට තොමැත්තේ නම් ඒ ආරාධුලට සම්බන්ධ කවර පාර්ශ්වයක් විසින් වුවද ඒ ආරාධුල සම්බන්ධයෙන් ඉහත සඳහන් ක්‍රියාවලිය අනුගමනය කරනු ලැබිය හැකිය.



අනුගමනය කිරීමට වඩා සුදුසු ක්‍රමය සමාදාන කිරීමද තැනහොත් අනුගමය බේරුම් කිරීමක් ද යන්න සම්බන්ධයෙන් පාර්ශ්ව අතර එකඟත්වයක් තොමැති වුවහොත් අදාළ රටවැසියාගේ හෝ සමාගමේ මතය ඔලපැවැත්විය යුතුය.

(ආ) ආයෝජන ආරාධුලක් සමාදාන කිරීමෙන් හෝ බේරුම් කිරීමක මාර්ගයෙන් බේරුම් කිරීම සඳහා මධ්‍යස්ථානය වෙත ඒ ආරාධුල ඉදිරිපත් කිරීමට හෝ මධ්‍යස්ථානයේ සේවය ලබා ගැනීමට තොමැති අවස්ථාවකදී තම මධ්‍යස්ථානයේ රීති ක්‍රියාත්මක කරන තත්කාර්ය බේරුම් කිරීමක් වෙත යොමු කිරීමට එක් එක් පාර්ශ්වය මෙයින් එකඟ වේ.

(ඇ) එවැනි ආරාධුලක් සමාදාන කිරීම හෝ අනුගමය බේරුම් කිරීම කළ යුත්තේ, රාජ්‍යයක් සහ වෙනත් රාජ්‍යවල රටවැසියන් අතර උද්භ්‍රම වන ආයෝජන ආරාධුල සමචයකට පත්කිරීම සම්බන්ධයෙන් 1965 මාර්තු 18 වන දින වොෂිංටන් නගරයේදී ඇතිකර ගන්නා ලද (මෙහි මින් මතු "සම්මුතිය" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) සම්මුතියේ විධිවිධාන සහ මධ්‍යස්ථානයේ රෙගුලාසි හා රීති අදාළ කිරීමෙනි.

4. ආයෝජන ආරාධුලක් සම්බන්ධයෙන් වූ යම් කිසි තෘතීයකදී පාර්ශ්වයකට සිදුවූයේ යයි කියනු ලබන අලාභ සියල්ලම හෝ ඉන් කොටසක් සඳහා යම් රක්ෂණ ගිවිසුමක් හෝ ඇප ගිවිසුමක් ප්‍රකාර හානි පූර්ණ කිරීමක් හෝ වෙනත් වන්දියක්, අදාළ රට-  
-වැසියාට හෝ සමාගමට ලැබී ඇතැයි හෝ ලැබෙනු ඇතැයි කියා සිටීමින් හරස් හිමිකම්පෑමක් මගින් හෝ හිලවි කිරීමේ අයිතියක් කියා සිටීමක් හෝ අතහැරියකින් හෝ චන්ති වාචක ඉදිරිපත් කිරීමේ අයිතිය කිසිදු පාර්ශ්වයකට තැන්පේය.

5. මේ වගන්තියේ කාර්යය සඳහා, දෙපාර්ශ්වයෙන් කවර පාර්ශ්වයක හෝ එහි දේශපාලනය අනු බේදීමක හෝ ඔලපවත්තා කිසි හා රෙගුලාසි යටතේ නිත්‍යානු-  
-කූලව සංස්ථාපනය කරනු ලැබූද, එහෙත් ආරාධුලට තුඩුදුන් සිද්ධිය හෝ සිද්ධි

සිදුවීමට පෙරාතුවම අතෙක් පාර්ශ්වයේ රටවැසියන්ගේ හෝ සමාගම්වල ආයෝජනයක් වූද යම් සමාගමක්, සම්මුතියේ 25(2) (ආ) වන වගන්තියට අනුකූලව, ඒ අතෙක් පාර්ශ්වයේ රටවැසියකු හෝ සමාගමක් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතුය.

vii වන වගන්තිය

1. ගිවිසුමේ අර්ථ කථනය හෝ ගිවිසුම අදාළ කිරීම සම්බන්ධයෙන් පාර්ශ්ව අතර උද්භ්‍ය වත්තාවූද සාකච්ඡා මාර්ගයෙන් හෝ වෙනත් රාජ්‍ය තාක්ෂික ක්‍රම මගින් සමථයකට පත්කර ගනු නොලැබූ ද යම් ආරාචුලක්, දෙපාර්ශ්වයෙන් කවර පාර්ශ්වයක් විසින් වුවද ඉල්ලා සිටී අවස්ථාවක දී, අදාළ කළ හැකි ජාත්‍යන්තර නීතියේ රීතිවලට අනුව අනුගමනය තීරණයක් ලබාගැනීම යඳහා, ඩේරුම් කිරීමේ විනිශ්චයාධිකාරයක් වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතුය. වෙනත් ආකාරයක එකඟ-  
-ත්වයක් පාර්ශ්ව අතර නොමැති අවස්ථාවකදී, පාර්ශ්ව විසින් හෝ ඩේරුම්කරුවන් විසින් කරනු ලැබූ මද වශයෙන් වූ වෙනස් කිරීම්වල ප්‍රමාණයට හැර, ජාත්‍යන්තර වෙළඳ නීතිය පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ කොමිෂන් සභාවේ ඩේරුම් කිරීමේ රීති අදාළ කරනු ලැබිය යුතුය.

2. ඉල්ලීමක් ලැබී මාස දෙකක් තුළදී එක් එක් පාර්ශ්වය විසින් ඩේරුම්-  
-කරුවකු පත් කරනු ලැබිය යුතුය. ඒ ඩේරුම්කරුවන් දෙදෙනා විසින් සභාපති වශයෙන් ක්‍රියා කිරීමට තුන්වන රාජ්‍යයක රටවැසියකු වන තුන්වන ඩේරුම්කරුවකු තෝරා ගත යුතුය. ඩේරුම් කාර මන්ඩල පත් කිරීමේදී සාමාජිකයන් හිදෙනෙකු-  
-ගෙන් සමන්විත ඩේරුම්කාර මන්ඩලවලට සාමාජිකයන් පත්කිරීමට අදාළ ජාත්‍යන්තර වෙළඳ නීතිය පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ කොමිෂන් සභාවේ රීති අවශ්‍ය වෙනස්වීම් සහිතව උපයෝගී විය යුතුය. කෙසේ වුවද, එම රීතිවල යඳහන් පත්කිරීමේ ඔලධරයා මධ්‍යස්ථයාගේ මඟ ලේකම් විය යුතුය.

- 3. වෙනත් ආකාරයකින් එක්වූයේ නම් මිස, තුන්වන ඩේරැම්කරු තෝරා ගනු ලැබූ දින සිට මාස හයක කාලයක් තුළදී සියලු ඉදිරිපත් කිරීම් සහ සියලු විභාග කිරීම් සම්පූර්ණ කරනු ලැබිය යුතු අතර අනිම ඉදිරිපත් කිරීම කරනු ලැබූ දිනය හෝ විභාග කිරීම අවසන් කරනු ලැබූ දිනය යන දෙකින් පසුව එළඹෙන දිනයේ සිට මාස දෙකක් තුළදී විනිශ්චයාධිකාරය විසින් ස්වකීය තීරණය දිය යුතුය.
- 4. සභාපතිවරයා සහ අනෙකුත් ඩේරැම්කරුවන් විසින් දරන ලද වියදම් සහ තිබි කෘත්‍යයට අදාළ අනෙකුත් වියදම් පාර්ශ්ව විසින් සමස්තව බෙදාගෙන ගෙවිය යුතුය. එසේ වුවද විනිශ්චයාධිකාරය විසින්, ස්වකීය අභිමතය පරිදි, එක් පාර්ශ්වයක් විසින් වැඩි ගාස්තු ප්‍රමාණයක් ගෙවිය යුතුයයි විධාන කරනු ලැබිය හැකිය.

v III වන වගන්තිය

(අ) ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදයේ ආනයන-අපනයන බැංකුවේ අපනයන ණය, ඇපකර හෝ රක්ෂණ වැඩපිළිවෙලක් යටතේ හෝ (ආ) ආරාචුල් සමාජයට පත්කර ගැනීමට වෙනත් මාර්ග අනුගමනය කිරීමට පාර්ශ්ව එකඟ වී ඇති පරිදි වූ වෙනත් කිල ණය, ඇපකර හෝ රක්ෂණ වැඩ පිළිවෙලවල යටතේ උද්ගත වන ආරාචුලතව v I වන සහ v II වන වගන්තිවල විධිවිධාන අදාළ නොවන්නේය.

I x වන වගන්තිය

සමාන අවස්ථාවලදී මේ ගිවිසුමෙන් සලස්වා ඇති සැලකිලි දැක්වීමට වඩා වාසි-  
-දායක සැලකිලි දක්වනු ලැබීමට ආයෝජනවලට හෝ ඒ හා ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම්වලට සම්බන්ධ  
ලබාදෙන පහත දැක්වෙන කරුණු සේනාධිකාරී ගෙන, එනම්, -

(අ) නවර වුවද පාර්ශ්වයක තිබි, රෙගුලාසි, පරිපාලන පරිචයන්, කාර්ය පරිපාටි හෝ පරිපාලනමය නැතහොත් විනිශ්චිත තීරණ.

(ආ) ජාත්‍යන්තර තෛතික බැඳිම්, හෝ

(ඇ) ආයෝජන ගිවිසුමක හෝ ආයෝජන අනුමත කිරීමක ඇතුළත් බැඳිම් ඇතුළුව දෙපාර්ශ්වයෙක් කවර පාර්ශ්වය විසින් හෝ භාරගන්නා ලද බැඳිම්

හේතුකොටගෙන, මේ ගිවිසුම බෙලහිත නොවිය යුතුය.

x වන වගන්තිය

1. මහජන සාමය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා සහ ජාත්‍යන්තර සාමය හෝ ආරක්ෂාව පවත්වාගෙන යාම හෝ පුනස්ථාපනය කිරීම හෝ යම් පාර්ශ්වයක අත්‍යවශ්‍ය ආරක්ෂා විධි-  
-විධාන ආරක්ෂා කිරීම සම්බන්ධයෙන් ස්වකීය යුතුකම් ඉටුකිරීම සඳහා අවශ්‍ය පියවර දෙපාර්ශ්වයෙක් කවර පාර්ශ්වයක් විසින් වුවද ගනු ලැබීම මේ ගිවිසුම මගින් තොවැළැක්වේ.

2. ආයෝජන සංස්ථාපනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් විශේෂ විධි වාරිත්‍ර නියම කිරීමෙන් කවර පාර්ශ්වයක් වුවද මේ ගිවිසුම මගින් තොවැළැක්වෙන නමුත් එවැනි විධි වාරිත්‍ර හේතු-  
-කොටගෙන මේ ගිවිසුමේ සඳහන් කොට ඇති අයිතිවාසිකම්වල සරය හිත නොවිය යුතුය.

xI වන වගන්තිය

1. එක් එක් පාර්ශ්වයේ බදු ප්‍රතිපත්ති අනුව අනෙක් පාර්ශ්වයේ රටවැසියන්ගේ සහ සමාගම්වල ආයෝජන විෂයෙහි කටයුතු කිරීමේදී සාධාරණ ලෙසත් යුක්ති සහගත ලෙසත් සැලකීමට එක් එක් පාර්ශ්වය උත්සාහ කළ යුතුය.

2. කෙසේ වුවද, මේ ගිවිසුමේ විධිවිධාන විශේෂයෙන්ම, VI වන සහ VII වන වගන්තිවල විධිවිධාන, දෙපාර්ශ්වය අතර ද්විත්ව බදු ගෙවීම වළක්වාලීම සඳහා වූ සම්මුතියක අදාළ ආරාධනා සමථයට පත්කිරීමේ විධිවිධානවලට යටත් නොවන තාක් දුරට හෝ එවැනි සමථ විධිවිධාන යටතේ වගකර නොමැති තාක් දුරට සහ සාකච්ඡා කිරීමේවලින් පසු සාධාරණ කාලයක් තුළදී මතු සඳහන් සම්මුතියක් තුළින් තීරණය කොට නොමැති තාක් දුරට පහත දැක්වෙන තරුණු සම්බන්ධයෙන්, එනම්, -

(අ) III වන වගන්තිය ප්‍රකාර අභිච්ඡි කිරීම ;

(ආ) IV වන වගන්තිය ප්‍රකාර පැවරීම ; හෝ

(ඇ) VI (1) (අ) හෝ (ආ) වගන්තියේ සඳහන් ආයෝජන ගිවිසුමක හෝ ආයෝජන අනුමත කිරීමක අඩංගු නියමයක් පිළිපැදීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම

සම්බන්ධයෙන් පවත්නා අදාළ විය යුතුය.

xII වන වගන්තිය

පාර්ශ්වවල දේශපාලනමය අනුබේදීච්චලට මේ ගිවිසුම අදාළ වන්නේය.

xIII වන වගන්තිය

1. අනුමත කිරීමේ සාධක පත්‍ර ප්‍රවමාරු කරගනු ලැබූ දින සිට දින හිඟක් ගතවීමෙන් ඉක්බිති මේ ගිවිසුම බලාත්මක වන්නේය. එය වර්ෂ දහයක් බලාත්මකව පවතින අතර වර්ෂ දහයක් ගතවීමෙන් පසු ද මේ වගන්තියේ 2වන ඡේදයට අනුකූලව අවසන් කරනු නොලැබුවහොත් දිගටම අඛණ්ඩව බලපවත්වන්නේය. මේ ගිවිසුම බලාත්මක වූ අවස්ථාවේ දී පැවති ආයෝජනවලට මෙන්ම ඉන්පසු අන්තර් ගනු ලැබූ හෝ කරනු ලැබූ ආයෝජනවලට ද මේ ගිවිසුම අදාළ වන්නේය.

2. මුල් දශ වර්ෂයක කාල පරිච්ඡේදය අවසන් වූ විට හෝ ඉන්පසු කවර අවස්ථාවක දී හෝ දෙපාර්ශ්වයන් කවර පාර්ශ්වයක් විසින් වුව ද අනෙක් පාර්ශ්වය වෙත අවුරුද්දක් කල් දී ලිඛිත දැන්වීමක් භාරදීමෙන් මේ ගිවිසුම අවසන් කරනු ලැබිය හැකිය.

3. මේ ගිවිසුම අවසාන කරනු ලබන දිනයට පෙර කරනු ලැබූ හෝ අන්තර් ගනු ලැබූ ආයෝජන වන්නා වූද මේ ගිවිසුම අත් ලෙසකින් අදාළවන්නා වූද ආයෝජන සම්බන්ධයෙන් වන විට, එසේ අවසන් කරනු ලබන දින සිට තවත් වර්ෂ දහයක් ඉදිරියට මේ ගිවිසුමේ අනෙකුත් සියලුම වගන්තිවල විධිවිධාන ඒ ආයෝජන විෂයෙහි අදාළ වන්නේය.

4. ඇදිත්ත, සන්ධානය සහ ශ්‍රී ලංකාව තුළ පුද්ගලික සේවා සහ කුඩා පරිමාණයේ සිල්ලර වෙළඳාම ව්‍යයයෙහි අද දින හුවමාරු කරගත් සම්බන්ධිත ලිපි මේ ගිවිසුමට අයත් කොටසක් ලෙස සැලකිය යුතුය.

මීට සාක්ෂ්‍ය වශයෙන් අදාළ පුරුණ බලධාරී නියෝජිතයන් විසින් මේ ගිවිසුම අත්සන් කරන ලදී.

වර්ෂ එක්දහස් නවසිය අනූ එකක් වූ සැප්තැම්බර් මස .විසි... එක දින කොළඹ දී එකසේ බලපවත්වන සිංහල සහ ඉංග්‍රීසි යන භාෂාවලින් පිටපත් දෙක බැගින් අත්සන් කරන ලදී.

*Marin V. Perera*

ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය  
වෙනුවෙන්.

.....

ශ්‍රී ලංකා ජනතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජය  
වෙනුවෙන්.

ඇ දි න් ත

1. ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදය, තමන් විසින් මතු දක්වා ඇති අය හෝ විෂය හෝ සම්බන්ධයෙන්, || වන වගන්තියේ | වන ඡේදයෙන් විධිවිධාන සලසා ඇති පරිදි ජාතික සැලැකිල්ල පිළිබඳ සීමිත ව්‍යතිරේක පැනවීමට හෝ පවත්වා ගැනීමට හෝ සිය අයිතිය තමන් සතුව තබා ගනී:-

ගුවන් ප්‍රවාහණය, සමුද්‍ර සහ වෙරළාසන්න තැවී ගමනාගමනය ;  
බැංකු කටයුතු ; රක්ෂණය ; රජයේ ප්‍රදාන ; රජයේ රක්ෂණ සහ සේ  
වැඩ සටහන්, බල ඝණය නිපදවීම, රේගු තැරවීමට ; නිශ්චල  
දේපල හිමිකාරකම් ; ගුවන්විදුලි ප්‍රචාරක හෝ පොදු භාරක ගුවන්  
විදුලිය සහ රූපවාහිනි මධ්‍යස්ථාන අයිතිය සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම ,  
සාදේශන සැවිලියිටි සංඛ්‍යාවල කොටස් අයිතිය ; පොදු භාරක දුරකථන  
සහ විදුලි පණිවුඩ සේවා සැලැස්ම , මුහුදු යටින් රැහැන් සේවා සැලැස්ම ,  
ඉඩම් සහ ස්වාභාවික සම්පත් පාවිච්චිය , පොදු බිම්මට පහල් කැපීම ,  
සමුද්‍රයේ සේවා සහ සමුද්‍රයේ සම්බන්ධ සේවා ; එක්සත් ජනපද රජයේ  
පුරුකුම්පත් පිළිබඳ ප්‍රධාන ගනුදෙනුකාර අයිතිය .

2. එක්සත් ජනපදය, තමන් විසින් මතු දක්වා ඇති අය හෝ විෂය හෝ සම්බන්ධයෙන් || වන වගන්තියේ | වන ඡේදයේ විධිවිධාන සලසා ඇති පරිදි වඩාත්ම වාසි ලබන ජාතිය සතු සැලැකිල්ල සම්බන්ධයෙන් සීමිත ව්‍යතිරේක පැනවීමට හෝ පවත්වා ගැනීමට හෝ සිය අයිතිය තමන් සතුව තබා ගනී:-

නිශ්චල දේපල අයිතිය , පොදු බිම්මට පහල් කැපීම , සමුද්‍රයේ  
සම්බන්ධ සේවා , එක්සත් ජනපද රජයේ පුරුකුම්පත් පිළිබඳ ප්‍රධාන  
ගනුදෙනුකාර අයිතිය .

3. ශ්‍රී ලංකාව, තමන් විසින් මතු දක්වා ඇති අංශ හෝ විෂය හෝ සම්බන්ධයෙන්  
 II වන වගන්තියේ I වන ඡේදයේ විධිවිධාන සලසා ඇති පරිදි, ජාතික  
 සැලැකිලිලි පිළිබඳ සීමිත ව්‍යතිරේක පැනවීමට හෝ පවත්වා ගැනීමට හෝ සිය  
 අයිතිය තමන් සතුව තබා ගනි:-

ගුවන් ප්‍රවාහනය; සමුද්‍ර සහ වෙරළාසන්න නැව් ගමනාගමනය,  
 බැංකු කටයුතු සහ සුළු පරිමාණ මුදල් ණයට දීම; රක්ෂණය, රජයේ  
 ප්‍රදාන සහ සය වැඩ සටහන්; මූල්‍ය සමාගම්; ඔලිගන්තිය නිපදවීම  
 සහ බෙදා හැරීම; කොටස් තැරැවිකාරකම්; රේගු තැරැවිකාරකම්,  
 ගුවන්විදුලි ප්‍රචාරක හෝ පොදු භාරක ගුවන්විදුලිය හෝ රූපවාහිනී  
 මධ්‍යස්ථාන අයිතිය සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම, මුහුදු යට රැහැන් සේවා  
 ඇතුළු තැපෑල සහ විදුලි සාදේශ, පුවත්පත් සහ ස්භරා පළ කිරීම,  
 ස්වාභාවික සම්පත් ප්‍රයෝජනයට ගැනීම; නිශ්චල දේපල අයිතිය,  
 සමුද්‍රයේ ආශ්‍රිත සේවා; රජයේ පුරුකුම්පත් පිළිබඳ ගනුදෙනු, උගස්  
 ගැනීම, ලොකර්ස්; මසුන් මැරීම; ගමන් ආයතන, සමුද්‍ර ප්‍රවාහනය;  
 ජල සම්පාදනය; රෙදි සහ ඇඳුම් අපනයන පංගු බෙදාදීම,  
 අධ්‍යාපනය; වැවිලි හෝග වගාව සහ සහල් සහ කුළු බඩු.

4. ශ්‍රී ලංකාව, තමන් විසින් මතු දක්වා ඇති අංශ හෝ විෂය හෝ සම්බන්ධයෙන්  
 II වන වගන්තියේ I වන ඡේදයේ සලසා ඇති විධිවිධාන පරිදි, වඩාත්ම වාසි  
 ලබන ජාතිය සතු සැලැකිලිලි පිළිබඳ සීමිත ව්‍යතිරේක පැනවීමට හෝ පවත්වා  
 ගැනීමට හෝ සිය අයිතිය තමන් සතුව තබාගනි:-

ඉඩම් සහ නිශ්චල දේපල අයිතිය, පාවිච්චිය සහ ගනුදෙනුව, නැවත  
 අමතනු ලබන කොහැකි ස්වාභාවික සම්පත් ප්‍රයෝජනයට ගැනීම; සමුද්‍රයේ  
 ආශ්‍රිත සේවා; රජයේ පුරුකුම්පත් පිළිබඳ ගනුදෙනු.



ස න් ධා න ප ත්‍ර ය

1. I වන වගන්තියේ I (iv) වන ඡේදය සම්බන්ධයෙන්, "සෙම් කොන්සික්ටර් මාස්ක් වර්න්ස්" සඳහා මුද්‍රිතය දේපළ වශයෙන් ආරක්ෂාව සැලසීම පිණිස වූ ව්‍යවස්ථා දැනට ශ්‍රී ලංකාවේ පනවා තැන.
2. II වන වගන්තියේ 2 (අ) ඡේදය සම්බන්ධයෙන්, "පූර්ණ ආරක්ෂාව සහ සුරක්ෂිත භාවය" යන යෙදුම, ජාත්‍යන්තර නීතිය යටතේ එහි පොදු භාවිතයට අනුකූලව තේරුම් ගත යුතුය.
3. II වන වගන්තියේ 3 වන ඡේදය සම්බන්ධයෙන්, "අත්‍ය දේශිකයන්ගේ පැමිණීම සහ ඔවුන් තාවකාලිකව තැවී සිටීමට අදාළ නීති" යන යෙදුමට යම් පාර්ශ්වයක අදාළ රෙගුලාසි සහ වෙනත් පරිපාලනමය කාර්ය පරිපාටි ඇතුළත් වන සේ තේරුම් ගත යුතුය.
4. II වන වගන්තිය යටතේ ආයෝජන විෂයෙහි සැලකීම සම්බන්ධයෙන්, ස්වකීය නිෂ්පාදන අපනයනය කරන හෝ තව තාක්ෂණය ලබාදෙන රටවැසියන්ට සහ සමාගම්වලට ඇතැම් පෙළඹවීම් අනුග්‍රහ සැලසීම සඳහා වූ නීති හා රෙගුලාසි ශ්‍රී ලංකාවේ ඇති ඔවුන්ගේ පාර්ශ්ව විසින් නිරීක්ෂණය කරනු ලැබේ. එවැනි නීතිවලින් සහ රෙගුලාසි වලින් උද්ගත වියහැකි යම් අහිතකර ඔලපැම් තැනී කිරීමේ අරමුණින් එවැනි ඔලපැම් සම්බන්ධයෙන් කරනු ලබන ලේලීම් වලදී අනෙක් පාර්ශ්වය විමසීමට එක් එක් පාර්ශ්වය එකඟ වේ.
5. III වන වගන්තියේ I වන ඡේදය සම්බන්ධයෙන්, "දැනගන්නට ලැබුණු" යන යෙදුමෙන්, ආයෝජනය සාධාරණ වෙළඳ අගය පිරිහීම ඇති කරවූ යම් දැනීමක් අදහස් කෙරේ.

6. Iv වන වගන්තියේ I (ඉ) ඡේදය සම්බන්ධයෙන්, බැරෑරුම් දුෂ්කරතා ඇතිවන අවස්ථාවලදී යම් ආයෝජනයක් විකිණීමෙන් හෝ ඇවර කිරීමෙන් උපලබ්ධි වන මුදල් පැවරීම, දැනට පාර්ශ්වය විමසා, තාවකාලිකව ප්‍රමාද කරනු ලැබිය හැකිය. එසේම එසේ තාවකාලිකව ප්‍රමාද කළ හැක්කේ පහත දැක්වෙන කොන්දේසි මත පමණි:-

- (අ) එසේ උපලබ්ධි වූ මුදල් පැවරීමට ඉල්ලා සිටියේ කවර දිනකද එදින සිට අවුරුදු තුනක් තොරුණ්ඩුවක කාලයකට ඒ පැවරීම ප්‍රමාද කරනු ලැබිය හැකිය;
- (ආ) උපලබ්ධි වූ මුදලින් යටත් පිරිසෙයින් සියයට විස්තූතයක් තුනෙන් එකක් එක් එක් වර්ෂයේදී පවරනු ලැබිය හැකිය;
- (ඇ) උපලබ්ධි වූ මුදලින් පැවරීම ප්‍රමාද කරන ලද කොටසේ සැබෑ වටිනාකම විනිමය අනුපාත අවදානමින් තොරව ආරක්ෂා වන ආකාරයට ඒ කොටස ආයෝජනය කරනු ලබන බවට වග බලා ගැනීම, මේ විධිවිධානයේ අනුග්‍රහය ලබා ගන්නා පාර්ශ්වය විසින් කරනු ලැබිය යුතුය;
- (ඈ) විදේශ විනිමය සංචිත අවම වශයෙන් පිළිගත හැකි මට්ටමක ප්‍රතිස්ථානය කිරීමට අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට සහ එසේ අවශ්‍ය කාලය සඳහා පමණක් මේ විධිවිධාන භාවිත කරනු ලැබිය යුතුය; සහ
- (ඉ) මේ ගිවිසුම යටතේවූ ආයෝජනවල එවැනි පැවරීම් සම්බන්ධයෙන් දක්වනු ලබන සැලකිල්ල, තනිය රටවල රටවැසියන්ට හෝ සමාගම්වලට දක්වනු ලබන සැලකිල්ලට වඩා අඩු වාසිදායක තොරතුරු පරිදි ඒ ආයෝජන විෂයෙහි දක්වනු ලබන බවට මේ විධිවිධානවල අනුග්‍රහ ලබා ගන්නා පාර්ශ්වය සහතික විය යුතුය.

7. ඇදීත්තේ තුන්වන ජේදයේ ඇතුළත් කර ඇති " රෙදි සහ ඇඳුම් සඳහා වූ අපනයන පහු බෙදාදීම " සම්බන්ධයෙන් ජාතික සැලකිල්ල පිළිබඳ මූලධර්මයට ශ්‍රී ලංකාව විසින් පත්ව ඇති ව්‍යාතිරේකයට අදාලව, මෙම ගිවිසුම ක්‍රියාත්මක වීමෙන් පසුව යම් රෙදි සහ ඇඳුම් විෂයයක් ද්විපාර්ශ්වික අපනයන පහුවනට යටත් කළහොත් ඒ විෂයය වෙනුවෙන් කරනු ලබන අපනයන පහු බෙදාදීම, || වගන්තියේ I ජේදයේ අර්ථ කථනය තුළ " අනාගත ව්‍යාතිරේකයක් " වශයෙන් සලකනු ලබන අතර ඒ අනුව, එම ව්‍යාතිරේකය ක්‍රියාත්මක කරන අවස්ථාවේ දී එම විෂයය නිෂ්පාදනයෙහි යෙදී සිටි ආයෝජනයන්ට එම ව්‍යාතිරේකය අදාල නොකළ යුතු බව ශ්‍රී ලංකාව තහවුරු කරයි.



දුරකථන - ඇමතිතුමා } 431028  
 தொலைபேசி - அமைச்சர் }  
 Telephones - MINISTER }

ලේකම් } 431761  
 செயலாளர் }  
 SECRETARY }

මගේ අංකය }  
 எனது இல. }  
 My No. }

පෞද්ගලික ලේකම් } 20436  
 அந்தரங்கச் செயலாளர் }  
 PRIVATE SECRETARY }

ඔබේ අංකය }  
 உமது இல. }  
 Your No. }

කාර්යාලය/அலுவலகம்/Office : 433937, 435860, 421251

ටෙලික්ස් } 21409 CE  
 ரெலேக்ஸ் }  
 Telex }

ෆැක්ස් } 449823  
 வக்ஸ் }  
 Fax }

මුදල් අමාත්‍යාංශය  
 நிதி அமைச்சு  
 MINISTRY OF FINANCE

මහ ලේකම් කාර්යාලය, කොළඹ 1  
 செயலகம், கொழும்பு 1  
 The Secretariat, Colombo 1

දිනය } September 22, 1991.  
 திகதி }  
 Date }

H.E. Marion V. Creekmore, Jr.,  
 Ambassador of the United States of America,  
 Embassy of the United States of America,  
 Colombo.

Dear Ambassador Creekmore,

I have the honour to confirm on behalf of my Government the following understanding reached between the delegations of the Democratic Socialist Republic of Sri Lanka and the United States of America in the course of negotiating the Treaty concerning the Encouragement and Reciprocal Protection of Investment (the "Treaty"), signed this day.

The Government of Sri Lanka welcomes investments by nationals and companies of the United States in accordance with the Treaty. However, the Government of Sri Lanka is concerned about investment in the personal service and small-scale retail sectors in Sri Lanka. It may, therefore, request consultations in accordance with Article V of the Treaty about investment in these sectors, should the need arise.

I would be grateful if you would confirm that this understanding is shared by your Government.

Sincerely,

  
 R. Paskaralingam  
 Secretary  
 Ministry of Finance



*Embassy of the United States of America*

Colombo, Sri Lanka

September 20, 1991


Mr. R. Paskaralingam  
Secretary  
Ministry of Finance  
Colombo 1

Dear Mr. Paskaralingam:

I have the honor to refer to your letter of this date and to confirm the following understanding reached between the delegation of the Democratic Socialist Republic of Sri Lanka and the United States of America in the course of negotiating the treaty concerning the encouragement and reciprocal protection of investment (the "Treaty"), signed this day:

"The Government of Sri Lanka welcomes investments by nationals and companies of the United States in accordance with the Treaty. However, the Government of Sri Lanka is concerned about investment in the personal service and small-scale retail sectors in Sri Lanka. It may, therefore, wish to request consultations in accordance with Article V of the treaty about investment in these sectors should the need arise."

Sincerely,

  
Marion V. Creekmore, Jr.  
Ambassador of the United  
States of America